

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De auctoritate Ecclesiae, quam regit docetq[ue] Spiritus sanctus. Serm. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

quillitatem, quantam pacem confestim obtineant, adeo vt veluti grauissima farcina humeris abiecta ferme sensibiliter peccatorum onere leuentur. Hoc tamen non sentiunt fortasse qui eandem semper confessionem quotidie, tam olim edoctam, nil mutantes (quamuis opera mutantur & locutiones) sicut pueri ante mensam, Benedicite, enunciant. Verum relicta interim vnicuique sua consuetudine, optimum sane donum, saluberrimum, ac bonis mentibus vehementer consolatorium prouidisse Deum constat, sacramentum confessionis: per quod tanquam ex secundo fonte renati & abluti mundemur, recreemur atque dignum Spiritus sancti habitaculum efficiamur, praestant Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Sacramentū
cōfessionis
quam sit sa-
luberrimū
donum.

IN EADEM SOLENNITATE.

De auctoritate Ecclesie, quam regit docetq; Spiritus sanctus.

Sermo II.

Egorogabo Patrem, & alium paracletum dabit vobis, vt maneat vobiscum in o-
ternum, spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere. Ioannis 14. De-
tum Spiritum sanctum Apostolis nouimus, & gaudemus fratres clar-
rissimi. Pro gaudeo autem testando, non modo hodiernum, sed dies octo-
tinuos etiam festiuos ducimus: idque tanto alacrius, quanto cum nobis, &
posteris nostris, Spiritum sanctum vsque in finem mundi dandum cre-
mus. Ceterum, vbi deest humilitas, Spiritum sanctum sperare infundi, tam
est praesumptuosum, quam ridiculum. Deus enim *superbis resistit, humilibus*
tem dat gratiam. Et vt vulgaris habet citatio ex Esaia: *Super quem requiritur*
spiritus meus, nisi super humilem & quietum, & trementem sermones meos. Prima
igitur conditio debet esse, atque praecipua eius, qui desiderat Spiritum san-
ctum, vt sit humilis. Per multa vitia sibi inimica vera habet humilitas. V-
rum, neque de speciebus humilitatis, neque de vitijs eidem contrapositionibus
loquar. Liquer enim quod humilitas detestetur animi extollentiam, sermo-
num iactantiam erubescat, morum caueat singularitatem, ostentatorem
fugiat, animositatem denique & proteruiam, contentionem, inobedientiam,
obstinationem, & alia complura eius generis vitia superbiae persequatur, &
deleat. Sustinet correptiones, fugit laudes, vitia sua aut defectus non excusat,
non hominum gratiam affectat, timet praedicari, metuit honorari, vult re-
sciri, amat vilis ab omnibus reputari. Has omnes humilitatis species nulli
non necessarias praetereo, propterea quod vitia haec, quae praedixi, humilita-
ti aduersantia, cuncta adeo sint manifesta, vt non facile possint impetere
licui, nec vlllo prorsus fuce queant excusari. Vnum adhuc charissimum vitium
reliquum est, a quo cauendum moneo quod clam sub velamine falsi nomi-
nis scientiae humilitatem exterminat: & hoc tanto secretius se abscondit,
quo omnino non vitijs, sed virtutis ac veritatis vult nomine censerit. Hoc est
vitium quod omni iam loco vsquequaque diffusum, mundum penè vnus-
sum seducit, temeritas proprii ingenij sibi ipsi nimium credens atque ce-
dens. Inde tam multi, antiquis spreis patribus, spreis praelatis & pontifi-
bus, spreis sanctis doctoribus, spreis denique concilijs: ac postremo spreis
omni auctoritate, & diffinitionibus sacrosanctae Ecclesiae, homines licet po-
tunt

Humilitas
quam sit ne-
cessaria ad
Spiritum san-
cti receptio-
nem.
Esa. 16.

Humilitatis
species di-
uersae.

Ingenij pro-
prij temeri-
tas quam
sit periculo-
sum vitium.

Haeresis Lu-
theri vnde
ortu coepit

sum docti) nouas quotidie effingunt opiniones, nouos meditantur errores. Nam dum vni volunt inhzrere scripturæ, hac perperam intellecta, sensum, quem inde sibi eliciunt adulterinum, dicunt verbum Dei, cum sit proprii capitis sui figmentum. Hoc tamen aded sibi ipsi persuadent, aded credendum statuunt, vt mordicus etiam pro illo digladiantur. Hinc fit etiam, vt natium ac genuinum scripturæ sensum, quem recepit & habet Ecclesia singulari priuilegio ex instinctu Spiritus sancti, ipsi abijciant, aded vt quicquid iam olim in Ecclesia statutum est atque receptum, aut eliminent, aut permulent, aut inturbent. His deest humilitas, sine qua verbum Dei intelligi aut trahi non potest, Christo dicente, *Confiteor tibi pater, quia hæc abscondisti à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis.* Itaque humilitatem in his, quos debet erudire, Spiritus sanctus requirit. Hi verò arrogantes, tot sanctis Patribus, tot seculis feliciter transactis, suas præferunt insanias, quasi in scripturis intelligerent, quod innumeris Sancti, imò quod vniuersa Ecclesia à Christi temporibus hæctenus sub maximo periculo errans ignorasset. Vnde mirum valde est, quomodo in hominibus etiam quibusdam, alioqui bonis, hæc temeritas insipientiæ nimis cæca quæat reperiri, aut quo pacto viris bonis id possit persuaderi, quod prisci doctores ac sancti, vita & miraculis gloriosi, perperam quid docuerint, id quæ generatim quod vniuersa receperit Ecclesia, recipiensq; errauerit. Quod si admitteretur, vbi tunc Christi esset veritas, promittentis Spiritum sanctum se missurum, qui verè doceat inducatq; in omnem veritatem, puta obscura elucidando, & non reuelata manifestando, idq; non nisi per sanctos homines, spiritu Dei illuminatos? Quisquam credet hominum illos apostatas impleri Spiritu sancto? Certe cum hac peste hominum nihil rationis habet Spiritus sanctus, vtpote qui sua arcana (vt dixi) abscondit ab eiusmodi sapientibus, & in oculis suis prudentibus, & reuelat ea paruulis, hoc est, ea humilitate præditis, qui intellectum omnem captiuant in obsequium Christi, qui non vltra quam oportet, præsumunt sapere: sed sapiunt ad sobrietatem, & simpliciter concorditerq; consentiunt his, qui Spiritum Dei sanctum habuisse creduntur, metuentes vel tantillo ab illorum sententijs diuertere, quorum intra Ecclesiam vita est in honore. Credo vos fratres charissimi, quid dicere velim, aduertere. Quis enim in corde suo non sentiat, imò quem non torquere debeat, quod Ecclesia noui testamenti, quæ à Christo fundata, & inter varios hæreticorum turbines licet sæpius concussa, incorrupta tamen ad nos vsque peruenit? In qua etiam omnes, quotquot Sancti, quotquot fuere doctores, vixerunt: quorum tunc vita, tum doctrina aded miraculis est coruscantibus confirmata. Et hanc extra Ecclesiam nullus claruit Sanctus, nullus est doctor receptus. Quis, inquam, non doleat, quod hæc Ecclesia & eius auctoritas (quasi nulla prorsus foret) aded contemnitur, vt quicquid ipsa docuerit, quicquid instituerit, quauis pium, quamlibet antiquum, vel etiam Apostolorum traditione nobis relictum, euertatur, abijciatur, exhibetur, propterea (vt aiunt) si in scripturis non ipso digito monstratur? cum tamen quid sit scriptura, & cui sit credendum scripturæ, necne, haud aliter atque ex iudicio Ecclesiæ sciri possit. Quis enim docuit nos, aut tradidit nobis scripturas? Christum nemo nocentem vidit, Apostolos non cognouimus, Euangelistas non vidimus. A nemine scias.

Verbum Dei
intelligi nõ
posse sine
humilitate.
Matt. ii.
Luc. 10.

Matt. 11.
Luc. 10.

2. Cor. 10.

Rom. 12.

Scripturas
habere au-
toritatem
suam ex Ec-
clesiæ scias.

ne igitur alio, q̄ à matre Ecclesia verbū Dei recepimus. Hæc ostēdit nobis, q̄ se
verbū Dei verum, cui fidē dare oporteat. Si. n. nō sit Ecclesiæ auctoritas, quare
non pari modo credimus Euangelio Nicodemi? quare nō Euāg. Bartholomæi
& alijs id genus scripturis, quomodo Euāgelio credimus Marci? Profecto huius
sola hæc ratio est, quia Ecclesia de scripturis iudicans, illa credenda præ-
cepit, hæc abijcienda docuit. Itaque si Ecclesiæ iudicium sequimur, ut illi cre-
damus scripturæ, cui credere ipsa nos iubet: Quare etiam non credimus Ec-
clesiæ, ubi mandat non contra scripturas, sed sine scripturis, aut pro scriptu-
ris, cuius authoritati tribuimus, ut iudicet de scripturis? Sine scriptura
recipiunt à nobis hæretici, tamen multa loquantur ipsi sine scriptura. Quid
autem habent scripturas, tunc habent litteram, non spiritum. Habent
inquam, & adducunt verbum Dei scriptum, & prolatum, sed non habent
vim verbi & spiritum. Nam quisquis ab vnitatē Ecclesiæ deciscit, quisquis
scripturarum vno illo spiritali sensu Ecclesiæ communi, cuius auctor & do-
ctor est spiritus sanctus, in aliena atque peregrina dogmata degenerat, eius-
dem Spiritus sancti, qui docet omnem veritatem, & vni Ecclesiæ promissa
est, se expertem facit. Quid ergo iam iuuat ingentem verborum syluam con-
cernere, scripturas vndique congerere, spiritum autem & vim atque virtu-
tem verbi, hoc est, sensum illum (qui doctore Spiritu sancto vnus & verus
est, & ijs solus, qui vnius Ecclesiæ in vnitatē fidei filij sunt, datur) non habent
Eam ob rem quemadmodum Ecclesiæ credimus, hanc vel illam esse scrip-
turam: ita etiam credere debemus eidem, cum dederit huius nobis scripturam
hanc vel illam interpretationem. Idem namque atque vnus Spiritus est, qui
in scripturis loquitur, & qui intus in corde operatur, hoc est, qui in scripturis
nobis loquitur, & qui scripturæ nobis intellectum referat, scripturæ tē-
sum atque notitiam nobis infundit. Atque idēd Ecclesia, cum aliquod
quod in scriptura non legimus, præcepto aut consuetudinibus obseruatis
nobis tradit, tanquam ab auctore Spiritu sancto, qui Ecclesiam regit, debent
accipere & obseruare. Quæ enim sunt illa, quæ Apostolis Christus tacens
tūc quidem, cum præsens illis erat, prædixit, quia portare non poterant, post
Spiritum sanctum verò (quum veniret) illis reuelanda nisi ea, quæ generali-
ter omnis obseruat Ecclesia, licet in scripturis clarè nō sint expressa? Dicit
nim B. Augustinus ad Ianuarium: Illa, quæ non scripta, sed tradita custodiuntur
quæ quidem toto terrarum orbe seruantur, datur intelligi, vel ab ipsis Apo-
stolis, vel plenarijs concilijs, quorum est in Ecclesia saluberrima auctoritas
commendata atque statuta retineri. Nam quæ Christus docuit, quis scripsit
omnia? Faterur beatus Ioannes, neque opera neque signa Christi scripta esse
omnia, imò scriptu penè fuisse impossibilia. Si intermissa sunt ne scriberentur
per multa, quæ Christus fecit, quanto sunt ommissa plura, quæ dixit
Per quadraginta dies (inquit Lucas) præbuit scriptum viuum Apostolis, post resurrex-
tionem suam apprensus eis, & loquens de regno Dei. Quid locutus est, quid docuit
Christus de regno Dei? Vbi scripta sunt, quæ de regno Dei locutus est? Nihil
horum ad nos venit, quia Apostoli, quod docti sunt, docuerunt, non scripserunt.
Videte autē ne de regno Dei, id est, de gubernatione & eruditione Eccle-
siæ (quæ regnum Dei solet in scriptura dici) tunc docuerit & dispo-
neret Christus, ut sunt ea, quæ sola traditione per Apostolos ad nos venerunt.

Scripturas
quō habeat
hæretici.

Ioan. 16. 20.

Ecclesiam
solam ha-
bere aucto-
ritatem in-
terpretandi
scripturam
factam.

Ioan. 16.

Augustin.

Traditiones
Ecclesiæ
quantæ sunt
energiz.
Ioan. 12.
Acto. 1.

Quod si per regnum Dei futuram beatitudinem cœlestem intelligi debere quis contendat, perinde sequitur plura esse sine scripturis tradita, quum hac ipsa de re, id est, quid tunc locutus sit de æterna felicitate Christus, nusquam scriptum legimus. Quid autem quod aliquot etiam annis sub Christo, & Apostolis post Christum, Ecclesia noui testamenti gubernata fuit, antequam aliqua noui esset testamenti scriptura? Sancta enim Ecclesia antiquior est scriptura.

Vnde conijciendum est, quod ea, quæ tunc per Apostolos tradita, & recepta iam erant per omnes Ecclesias ante scripturam, vsu quodam ad nos continuo transmissa, & quasi per manus tradita manserunt, non scripta: & non solum ea, verum etiam alia, quæ pro necessitate personarum, locorum & temporum fuerant subinde statuenda, dum statuerentur, eandem autoritatem accepisse inspirata & instituta, quam accepissent scripta: quia idem Spiritus est, qui docet Ecclesiam foris per scripturam. & intus per inspirationem.

Quod autem Apostoli multa, que non sunt scripta, instituerint, indicat Lucas in Actibus Apostolorum, referens, de Paulo, quod *perambulabat Syriam & Ciliçiam, confirmans Ecclesiam, & præcipiens custodire præcepta Apostolorum & seniorum.* Quis dubitat hæc præcepta, quæ dicuntur Apostolorum & seniorum, alia fuisse à præceptis Euangelij? quæ sane præcepta Euangelij non Apostolorum, sed Domini dicta fuissent præcepta. Et denuo: *Cum autem pertransirent ciuitates (intellige Paulum & eius comites) tradebant eis custodire dogmata, que erant decreta ab Apostolis & senioribus, qui erant Hierosolymis.* Et quid quod Ioannes Apostolus in Apocalypsi initio refert se fuisse in spiritu in dominica die? Vnde liquido constat tunc sabbatum Christianorum à septima in primam feriam esse translatum. Nunquid vt hoc fieret, iussit scriptura? Deinde Paschæ obseruationem, in qua perinde à Iudæis recessit Ecclesia, quæ scriptura docuit? & (vt simul multa dicam) quando Christus, scriptura teste, venit non soluere, sed implere legem, quare Apostoli & maxime paulus abrogauere legalia? Atque rursus quare quædam ex legem gentibus credentibus obseruanda sanxerunt Apostoli, vt de suffocato & sanguine, cæteris abrogatis, idque nulla mandante scriptura? *Visum est, inquit, Spiritui sancto & nobis.* Videtis quomodo regimen Ecclesiæ & sua instituta (vbi nullæ etiam suffragatur scriptura) Apost. Spiritui S. tribuunt? Animaduertite etiam, quod quemadmodum illo tempore pro pace duorum populorum, id est Iudæorum & Gentium in eandem fidem coeuntium necessarium fuerit ita instituire: quandoquidem non potuerunt Iudæi ad fidem conuersi tam solenne præceptum legis de non esu sanguinis relinquere. Ea propter per dissimulationem (vt dixi) & propter pacem cum gentibus conuersis habendam, ij, qui ex Gentibus fuerunt conuersi, iussi sunt Iudæis saltem in hoc se conformare. Hodie tamen dum huius institutionis ratio cessat, omnes vtimur esu sanguinis. Quis autem, quæso, aut tunc hanc institutionem, aut nunc eiusdem instituti mutationem sine scriptura ausus fuerit inducere, nisi Ecclesia? Quæ sicut autoritatem pro tempore habet instituendi, ita quando expedierit, habet eadem rursus abrogandi: & hoc, quo autore, nisi Spiritu sancto, qui regit Ecclesiam, & docet eam omnem veritatem? Nemo

Act. 15.

Act. 16.

Apoc. 1.

Sabbatum quando translatum fuerit in die dominicū, Matt. 3. Act. 15.

Ecclesiam habere autoritatem statuendi & abrogandi.

Ioan. 16.

Matt. 18.

Matt. 13.

Luc. 10.

Augustin.

Eucharistiā
à ieiuniis ef-
se sumendā.

1. Cor. 11.

Tradidisse
Apostolum
Paulū p̄ura
suis discipu-
lis sine scri-
ptura.

mo enim hodie necessarium sibi putat à suffocati sanguinisve esu semper ab-
stinendum, nisi voto sibi interdixerit sua sponte. Tempus me deficeret, si re-
censere velim omnia, quæ ab Apostol. tēpore seruat Ecclesia, de quibus nihil
in scriptura explicatur, nisi quo vno aut altero verbo à Christo generatim si-
mul omnia iubentur, dicente: *Si Ecclesiam non audierit, sit vbi sicut et vnicuius &
publicanus.* Item: *Super cathedram Moysi sederunt scribe & Pharisei: que dicunt v-
bis, facite, & que faciunt, facere nolite: dicunt enim & non faciunt.* Itemque *Quis
vos audit me audit: & qui vos spernit, me spernit.* Neque enim omnia per se docere
voluit Christus, prout modum vsumque sacramentorum, & similia: sed ce-
dem Apostolis commisit Spiritu sancto erudiendis. Nam quod Eucharistiā
ieiuniis offertur sumiturque, haudquaquam à Christo est præceptum, sed à
Apostolo Paulo puratur institutum, & ad nos mos iste pro Sacramenti reue-
rentia est deriuatus. Licet enim constet, quando primum acceperunt disci-
puli corpus & sanguinem Domini, non eos accepisse ieiunos, propter eam
nem nemo (vt verbis vtat Augustini) calumniari Ecclesiam debet vniuer-
sam, quæ ieiuniis tantum sumendum instituit. Ex hoc enim placuit
Spiritu sancto, inquit idem doctor, vt in honorem tanti Sacramenti in
Christiani prius dominicum corpus intraret, quam exteri cibi. Nam Salu-
tor, quo vehementius commendaret mysterij illius altitudinem, vltimum
hoc voluit infingere cordibus ac memoriæ discipulorum, à quibus ad passio-
nem digressurus erat. Et ideo non præcepit, quo deinceps ordine sumeretur,
quo Apostolis, per quos Ecclesias dispositurus erat, seruaret hunc locum.
Nam si hoc ille monuisset, vt post cibos alios semper acciperetur, credo quod
eum morem nemo variasset. Proinde Apostolus de hoc Sacramento scribit
Corinthijs, quum dixisset: *Propter quod fratres, cum conuentis ad manduca-
dum, inuicem exspectate. Si quis esurit, domi manducet, vt non ad iudicium conueni-
atur, statim subiungit: Catera autem, cum venero, ordinabo.* Hæc enim scripse-
rat eo tempore, quo post cœnam in Ecclesia, dum conuenissent populi, pe-
tractam, corpus Domini sumebatur. Ex qua re dum Apostolus scandalosa, pe-
ccatorumque occasiones, animarum item ruinam, & Sacramenti cerneret de-
riri contemptum, vetuit hunc morem, videlicet in Ecclesia cœnandi antequam
eramenti sumptionem post hac seruari, permittens tamen interea, vt domi
antequam conuenirent, manducant quoad ipse veniret, & modum quo
hodie sumitur) sumendi persuaderet. Multum enim Apostolo videbatur
tunc illi agendi ordinem in epistola insinuare, quem vniuersa per orbem
nunc seruat Ecclesia, quæ ab ipso postea ordinatū esse (vt promiserat) facillime
telligitur. Et non solum hunc ritum, sed alia etiam multa, quæ nulla morum
diuersitate per Ecclesias variantur. Vides iam ab Apostolo sine scripturis Ec-
clesijs loquendo, non scribendo tradita multa? Porro Christus nihil scripsit,
sed ex multis, quæ docuit, Euangelistæ pauca tantum, & consentanea scripse-
re. Apostolorum bona pars nihil omnino scripsit, per pauci vnam aut ali-
quam epistolam. Omnes tamen certum est, ministerio verbi & doctrinæ di-
noctesque insudasse. Multa interea à Spiritu sancto sunt reuelata, multa
huc pro tempore & necessitate Ecclesiæ reuelanda, & suo tempore tradenda,
quæ si ante traderentur quam sunt necessaria, res inutilis & molesta facta
induceretur. Nunquam enim suæ deerit Ecclesiæ Spiritus sanctus, sed vicia
ad magis

ad mundi finem eam docebit & diriget. Quam temerarium est autem ac superbum, tam est etiam stultum, quoduis Ecclesie membrum hanc sibi arrogare gratiam, ut doctorem habeat Spiritum sanctum, quo liceat sibi quicquam aliud sentire ab Ecclesia diuersum. Non recte sentit, quisquis aliter quam Ecclesia senserit, quamlibet suae opinioni videatur ad stipulari scriptura, quia qui in scriptura loquitur, non est Deus dissensionis, sed unitatis & pacis. Et quis audeat polliceri se ex Spiritu sancto didicisse, ut in scriptura intelligat, quod cum periculo & detrimento sibi haecenus Ecclesia ignorauerit? haecenus perperam docuerit? Nemo credo adeo est insanus, qui dicat. Ecclesia hucusque errauit, ego recte sentio. Nemo verbis hoc dicit. Permulti tamen sunt, qui re ipsa ita loquuntur, dum quae Ecclesia statuit aut docuit, ipsi damnant & euertunt. Hi utinam attenderent, quod sanctus Augustinus dicit & habetur insertum in Decretis: In his rebus, de quibus nil certi statuit diuina scriptura, mos populi Dei & instituta maiorum pro lege tenenda sunt. Et ad Ianuariū: Si quid per orbem frequentat Ecclesia, quin ita faciendum sit, disputare, insolentissima insaniam est. Hæc ille. Sunt præterea, qui dicunt scripturam adeo esse lucidam, ut nulla interpretatione egeat, sed si dubium oritur, ex alio loco inueniri, unde mox ambiguitati aut obscuritati succurratur. Si ita est, quare igitur tot sectæ sibi ipsi contrariæ inter eos quoque sunt, qui nihil nisi scripturam recipiunt, & quotidie plures suboriuntur, cum tamen unusquisque eorum sibi Spiritum arroget, & verum sese scripturæ intellectum habere clamat? Nemo certe habet verum spiritum, quisquis cum Ecclesia communem non habet. Non est enim nisi vnus Spiritus, qui Ecclesiam docet. Maneamus igitur charissimi in Ecclesie unitate, & obedientiam præstamus pastoribus nostris, quos nobis præposuit Dominus, qui non minorem curam debent animabus nostris, quam parentes secundum carnem corporibus nostris: & propterea non inferiori in nos in his, quæ animæ salutem attinet, præcipiendi habent auctoritatem, quam parentes secundum carnem: & nos e regione spiritualibus his parentibus nostris maiorem debemus & reuerentiam & obedientiam, quanto potior est anima quam caro, generatio spiritualis quam carnalis. Admonet nos obedientie quod in veteri testamento, si quis sacerdotis summi detraxisset imperium, aut spreuisset mandatum, mortis supplicio puniebatur. Atqui noui testamenti sacerdotum iurisdictio, auctoritas & dignitas spiritualis longe sunt præstantiora. Quapropter dicere, summum sacerdotem prælatum, & animarum nostrarum pastorem nihil posse præcipere, nisi quod scripturæ explicite iubent, planè ridiculū est. Certè nihil potest præcipere contra scripturam: sed iuxta scripturam, aut pro scriptura, quæ non possit, ubi id flagitet animarum (quarum pastor est & pater) necessitas, aut euidentis magnæque utilitas. Quinon est contra vos, inquit Christus, pro vobis est. Quod non est contra scripturam, pro scriptura est, & pro scriptura militat. Si ergo prælatus, & pater & pastor pro nobis reddet Deo rationem, ut in Ezechiele clarissimū est, ubi Dominus pro eius negligentia se animarum sanguinem de manu eius requirere cōminatur, quomodo non possit præcipere nobis, aut quomodo non deberemus illi nos obedire? Habent sane quæque tempora sua pericula, quibus e regione tuæ obsequuntur à pastoribus etiam vigiliæ atque cura. Nouis quotidie morbis emergentibus noua etiam parari remedia necesse est. ad

1. Cor. 14.

Augustin.

Idem.

Scripturam non posse interpretari.

Pastoribus animarum obedientiam ac reuerentiam esse exhibendam.

Deut. 17.

Luc. 9.

Ezech. 4.

est, ad quæ prælati Deus auctoritatem dedit, & Spiritum sanctum non negat, idque (ne tergiuersandi vilius pateat subditis locus) nõ pro merito præcipi-
tis, sed in vtilitatem, quam Christus diligit, subiectæ plebis. Ideo non confi-
derandum est, quis & cuius vitæ sit aut meriti, qui in Ecclesia præsidet nobis,
sed cuius iussu, ordinatione atque auctoritate prælatus sit nobis. Neque enim
iussi sumus prælatorum imitari opera, sed seruare præcepta. Nec auctoritas,
& quam in subditis habent iurisdictio, sacerdotaleque officium, super mer-
ito vitæ eorum, sed super verbo Christi fundata sunt. Caterum, quam
impium est, quæso pro republica & commodis temporalibus leges fer-
re, & pro saluandis animabus leges institutas non ferre? Fateri vni ge-
nerali prælato Ecclesiæ (quod necesse est) vniuersali regimen com-
missum esse, & nihil eundem posse subiectis præcipere, subditisque non
obediendi libertatem adstruere? Nemo tamen propterea putet nobis vitam
prælatorum omnem placere, nec abusus, qui perperam introducti sunt, lau-
dari. Absit hoc à nobis. Pro ijs suadeo orandum, donec vel à Deo vel à concilio
generali (quoniam aliud non possumus) corrigantur. Verùm hæc ad eos,
qui foris sunt. Nos charissimi fratres quicquid Ecclesia instituit, quicquid
suis ac ritu longæuo tradidit, quicquid etiam prælati à Deo nobis dati mandate-
nerint, humiliter amplectamur tanquam iussu à Deo. Quoniam quidem
neque Papa, neque Episcopi, neque prælati reliqui, sed Dominus noster Iesus
Christus, cuius amore hominibus nos subiecimus, obedientiæ reddet nobis
mercedem. A qua neminem retrahat quæso aut reproborum vita, aut perfi-
dorum persecutio, aut temporum calamitas, quia hæc omnia à Christo
nobis futura prædicta sunt, & necesse est vt eueniant: nos quoque eius amore
sufferamus, qui pro nobis sustinuit Iesus Christus benedictus in secula, Amen.

Ioan. 21.

Ecclesia o-
bediendum
esse tanquã
ipsi Deo.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quod mundi oporteat amorem extinguere, si Spiritum sanctum volumus
recipere. Sermo III.*

Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est
nobis. Ad Romanos 5. Gaudium nobis est hodie fratres charissimi non
mediocre, quod Spiritum sanctum mundus, hoc est, Apostoli & cre-
dentes acceperunt. Repleti sunt, inquit, omnes Spiritu S. quo diffusa est etiam cha-
ritas in cordibus eorum. Quam magna res sit charitas, quam vtilis, non ignora-
tis ex Paulo Apostolo ad Corinthios scribente: Si linguis hominum loquar et
angelorum, &c. Magis autem ex Ioanne Apostolo, qui Deus, inquit, est chari-
tas. Quam benè nobis foret, quam feliciter ageremus, quam festus dies nobis
hodie illuxisset, si nobis pariter, qui templa Spiritus sancti vocamur ab A-
postolo, & esse debemus, idem Spiritus sanctus infunderetur, per quem cha-
ritas diffundatur in nobis, & è nobis exuberans ad omnes. Sed vereor ne me-
ri nostrum habeamus, quod dono tam nobili aduerfetur, id est, cui Spiritus
sanctus cohabitare dedignetur. Ipsum est mundi amor. Cùm dico mundi a-
morem non excludo priuatum amorem, quandoquidem omni amore illo,
quo extra Deum quis se diligit, mundum diligit. Amorem igitur hic voco
mundi

Act. 2.

1. Cor. 8.

1. Ioan. 4.

1. Cor. 3.